

Slussenförslaget förnekar historien

Förslaget till ombyggnad av Slussen visar en total avsaknad av lyhördhet för Slussens historia, skriver Chet Kanra, arkitekt SAR/MSA, i följande debattinlägg. Inlägget vann oreserverat stöd av styrelse och ledamöter vid Konstnärsklubbens möte 9 maj.

I den arkitekttävling som utlystes så sent som juli–oktober 2007 ingick i programmet en värdefull bilaga, "Kulturmiljöanalys", framtagen av Nils Ahlberg, som under rubriken "Kulturhistoriska utgångspunkter" har följande inledning:

"Planområdet har som historisk entré till Stockholm och förbindelselänk mellan Södermalm och Gamla stan ett mycket viktigt läge för stadsbilden och för förståelsen av staden och dess historia och identitet."

Som det anges i denna analys utgår "den kulturhistoriska värderingen av Slussenområdet från riksintresset med stadsbildsvärdena som helhet och baseras på Riksantikvarieämbetets värdetext, planeringsunderlag från länsstyrelsen och Stockholms stads hantering av kulturmiljön i den kommunala planeringen".

I bilagan läggs flera kriterier fram som anses vara av vikt för bevarandet av stadsdelens kultur och karaktär. Några av dessa är, kort sammanfattade:

- Bevarade rester av det äldsta gatunätet,
- stockholmska särdrag som anpassningen till naturen och kontakten med vattenrummet,
- Slussens betydelse som omlastningsplats, en av Sveriges viktigaste handelsplatser,
- stadens och landskapets grundläggande karaktärsdrag beaktas,
- platsens betydelse som entré från söder till staden via näset över till Gamla stan,
- bebyggelse av värde för stadens karaktär och skönhet vårdas.

Kan man med dessa kriterier som utgångspunkt ta det nu föreliggande förslaget framtaget av politiker och stadsbyggare - efter åratals utredande och tävlande med flera inblandade inhemska och utländska stjärnarkitekter - som något annat än ett försenat och poänglöst aprilskämt?

Förslaget visar en sådan överlägsen hänsynslöshet mot platsens kultur och karaktär, att man undrar om beslutsfattarna har någon respekt ens för de riktlinjer som de själva framlagt med avsikt att bevaka kontinuitet och kvalitet i stadens utveckling.

"Vi har bestämt oss för att ha en tydlig stadsfront vid Slussen" står det att läsa i pressen som citerar finansborgarrådet Sten Nordin.

Hur rimmar denna slutsats med riktlinjerna ovan? En tydlig stadsfront mot Gamla stan? Stora byggnadskolosser i rad längs vattnet ovanpå ett betongdäck som ogenerat fyller upp den sänka som Slussen är, för att klippa av dess samband med vattnet nedanför; vänt mot Gamla stan med en tydlig markering av Slussens nyvunna identitet, en manifestation över en suverän hållning som förnekar sin egen historia och lika så samhörigheten med staden i norr?

Politikernas förslag nonchalerar fullständigt dessa kriterier och visar total avsaknad av lyhördhet för Slussens historiska identitet vad beträffar dess egenart som stadsrum liksom dess sammanhang med Gamla stan.

Var man så benägen att enhälligt anta detta förslag och dess för platsen brutala konsekvenser som en realitet i tiden, skulle man ha övervägt att stryka över alla formuleringar om kulturhistoriska värderingar och utgångspunkter. I annat fall bör de politiker som inte visar nämnvärd respekt för gällande kulturhistoriska värderingar anses ha begått tjänstefel.

Chet Kanra